

УСЛОВИЯ АДАПТАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МОЛОЧНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Аннотация. В статье исследована динамика объемов производства, потребления и цен на молоко и молочную продукцию. Охарактеризованы факторы, оказывающие влияние на основные показатели деятельности предприятий, в частности на формирование цен на молочное сырье, ее переработку и продажу, а также те, которые влияют на производство и потребление. Определено значение развития предприятий молочной промышленности для экономики и продовольственной безопасности страны. Определены основные проблемы адаптации развития предприятий молочной промышленности в современных условиях хозяйствования и обозначены возможности и направления регулирования отечественного рынка молока. Рассмотрены объемы экспорта отечественных предприятий и определены перспективные направления по расширению экспортного потенциала украинских молокоперерабатывающих предприятий.

Ключевые слова: молочная промышленность, рынок молока, производство, норма потребления молочных продуктов, экспортный потенциал.

CONDITIONS OF ADAPTIVE DEVELOPMENT OF DAIRY INDUSTRY ENTERPRISES

Summary. The article studies the dynamics of production, consumption and prices for milk and dairy products. Characterized the main factors affecting the basic performance indicators of enterprises, in particular the formation of prices for dairy raw materials, its processing and sale, as well as those that affect production and consumption. The importance of the development of dairy enterprises for the economy and food security of the country is determined. The main problems of adaptation of the dairy enterprises' development in the current conditions of management are identified and the opportunities and directions of regulation of the domestic milk market are outlined. The volumes of export of domestic enterprises are considered and perspective directions for expanding the export potential of Ukrainian milk processing enterprises are determined.

Key words: dairy industry, milk market, production, norm of dairy consumption, export potential.

УДК 334.726

Кораблінова І. А.

*кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри економічної теорії та управління проектами
Одеської національної академії зв'язку імені О.С. Попова*

Korablinova I. A.

*PhD in Economics, Associate Professor,
Doctoral student at the department of economic theory and project management
O.S. Popov Odessa National Academy of Telecommunications*

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПАНІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Анотація. У роботі досліджено проблему оновлення галузевої структури сфери інформаційних та комунікаційних технологій. Обґрунтовано, що на якісні зміни в галузі впливають дії міжнародних технологічних компаній. Проведено аналіз основних напрямів та масштабів діяльності провідних ІКТ-компаній світу. Визначено основні вектори розвитку цифрової галузі в найближчі роки. Показано, що через напрями інвестицій у розвиток інновацій міжнародних технологічних компаній трансформується структура сфери ІКТ.

Ключові слова: міжнародні компанії, інформаційні та комунікаційні технології, сфера компетенцій, мережа, поглинання, інновації, цифрова галузь.

Вступ та постановка проблеми. З висоти історії можна бачити, що діяльність технологічних компаній, які сприяли розвитку сфери інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) у світі, завжди підтримувалася з боку держав із високим рівнем економічного процвітання. У наші дні саме технологічні компанії лідирують у світових рейтингах. Укріплення їхніх позицій на міжнародній арені почалося під час світової економічної кризи, яка в останній раз найбільш гостро відчувалася у різних сферах економічної діяльності в період 2007–2009 років. Сектор інформаційних та комунікаційних технологій, який на цей час суттєво розширився завдяки конвергентним тенденціям, почав грати ключову роль у розвитку всіх інших секторів світової економіки. Оскільки на сучасному етапі

розвитку інформаційного суспільства міжнародні технологічні компанії є каталізаторами процесу встановлення нового світового порядку, виникає необхідність проаналізувати особливості сфери їхньої діяльності та характер змін, які в ній постійно відбуваються.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. ІКТ – особливий сектор сучасної економіки, який створює інфраструктурні умови для розвитку всіх інших сфер соціально-економічної діяльності. Багато вчених з усього світу присвятили свої дослідження вивченню ролі та місця ІКТ у процесі становлення інформаційного суспільства, а також у розвитку світової, національної, регіональної економіки, у питаннях організації, управління та економіки підприємств у різних сферах господарської діяльності.

Зокрема, розвитку вітчизняної наукової думки з теорії економіки галузі інфокомунікації сприяли роботи П.П. Воробієнка, В.М. Гранатурова, С.І. Довгого, І.В. Литовченка, В.М. Орлова, Т.Ю. Потапової-Сінько та ін. [1; 2].

Сьогодні на цифровому етапі розвитку інформаційного суспільства структура галузі постійно піддається змінам, які потребують наукового осмислення, нових теоретичних досліджень та рішень на міждисциплінарному рівні. Одним із напрямів досліджень в окресленій проблематиці є аналіз специфіки сфери діяльності компаній, безпосередньо пов'язаних з ІКТ, яку слідом за Г. Хамелом та К. Прахаладом можна умовно назвати «цифровою галуззю» [3, с. 38]. Раніше в роботах із колегами [4; 5] ми підійшли до цього питання з погляду формування цифрових бізнес-мереж. Серед останніх досліджень, які проливають світло на стан справ в еволюції галузевої структури сфери ІКТ, можна також виділити дослідження А.К. Голубева, В.В. Ковалю, Л.А. Захарченко, Л.О. Стрій, І.В. Яцкевич та ін. [6; 7]. Утім, зазначене питання потребує подальшого вивчення й уточнень з урахуванням нових змін у цифровій галузі, що відбуваються під впливом дій провідних технологічних компаній світу.

Метою роботи є окреслення проблем під час дослідження сфери діяльності міжнародних ІКТ-компаній та аналіз основних напрямів їхнього інноваційного розвитку, які визначають вектори розвитку цифрової галузі в сучасних умовах.

Результати дослідження.

Якщо розглянути глобальні компанії світу, то трійку лідерів в останні роки становлять саме технологічні компанії. Разом із телекомунікаційними компаніями вони утворюють сектор ІКТ. У 2017 р. компанії цього сектору займали четверту частину сукупної ринкової капіталізації провідних 100 глобальних компаній (рис. 1).

У табл. 1 можна бачити, як змінилися позиції теперішніх трьох лідерів зі сфери ІКТ у 2017 р. порівняно з 2009 р. За цей час їхня ринкова капіталізація значно збільшилася: у Apple – у вісім разів, у Google (Alphabet) та Microsoft – у п'ять та три рази відповідно.

Як видно з таблиці, компанії Apple, Alphabet (Google), Microsoft досягли суттєвого збільшення ринкової капіталізації за ці роки та підвищили свої позиції у рейтингу за

версією Bloomberg and PwC на 32, 20 та 3 пункти відповідно. До цих компаній у сучасному діловому середовищі прикута особлива увага. Разом із Facebook та Amazon (акронім FAMGA) їх розглядають як орієнтир для інвестиційних рішень у сфері технологій.

Із погляду інвестиційних вкладень із боку інвесторів, уваги споживачів та талановитих висококваліфікованих фахівців технологічні компанії часто конкурують, проте, незважаючи на те що їх об'єднує один цифровий простір, у кожного з них є своя сфера компетенцій, а для її розширення та оновлення вони створюють коаліції. Наприклад, один з останніх сумісних проєктів є Data Transfer Project (2017 р.), який передбачає обмін та переміщення даних користувачів між сервісами Facebook, Twitter, Google та Microsoft.

Слід зазначити, що, користуючись тими чи іншими рейтингами компаній, складеними різними міжнародними організаціями, консалтинговими агенціями, аналітичними центрами і т. ін., слід мати на увазі, що не завжди компанії, діяльність яких безпосередньо пов'язана з ІКТ, можуть бути в одній галузевій категорії. Це також впливає на окреслення сфери компетенцій компаній.

Наприклад, в онлайн-базі даних Crunchbase, де рейтинг вибудовується користувачами з усього світу за принципом краудсорсингу за фахової експертизи та на основі машинної обробки, ІКТ-компанії присутні у низці різних категорій. Згідно із цією базою характеристики деяких технологічних компаній зогодні є такими:

– Apple (багатонаціональна корпорація, яка розробляє, виробляє та продає побутову електроніку, персональні комп'ютери та програмне забезпечення) – Consumer Electronics, Electronics, Hardware, Retail;

– Google (багатонаціональна корпорація, що спеціалізується на Інтернет-службах та продуктах) – Ad Network, Artificial Intelligence, Blogging Platforms, Collaboration, Email, Enterprise Software, Information Technology, Machine Learning, Search Engine, Video Streaming;

– Microsoft (багатонаціональна корпорація програмного забезпечення, яка розробляє, виробляє, ліцензує, підтримує та продає низку програмних продуктів та послуг) – Artificial Intelligence, Cloud Computing, Collaboration, Consumer Electronics, Developer Tools, Enterprise Software, Operating Systems;

Таблиця 1

Топ-15 глобальних компаній за ринковою капіталізацією у 2017 р. та їхні позиції у 2009 р.

Компанія	Сектор	Країна базування	31 березня 2017 р.		31 березня 2009 р.	
			Місце у рейтингу	Ринкова капіталізація, млрд. дол.	Місце у рейтингу	Ринкова капіталізація, млрд. дол.
Apple	Technology	США	1	754	33	94
Alphabet	Technology	США	2	579	22	110
Microsoft	Technology	США	3	509	6	163
Amazon.Com	Consumer Services	США	4	423	--	31
Berkshire Hathaway	Financials	США	5	411	12	134
Facebook	Technology	США	6	411	--	--
Exxon Mobil	Oil & Gas	США	7	340	1	337
Johnson & Johnson	Health Care	США	8	338	8	145
JPMorgan Chase	Financials	США	9	314	28	100
Wells Fargo	Financials	США	10	279	55	60
Tencent Holdings	Technology	Китай	11	272	--	13
Alibaba Group	Consumer Services	Китай	12	269	--	--
General Electric	Industrials	США	13	260	24	107
Samsung Electronics	Consumer Goods	Південна Корея	14	259	53	61
At&T	Telecommunications	США	15	256	7	149

Джерело: побудовано за [9, с. 41]

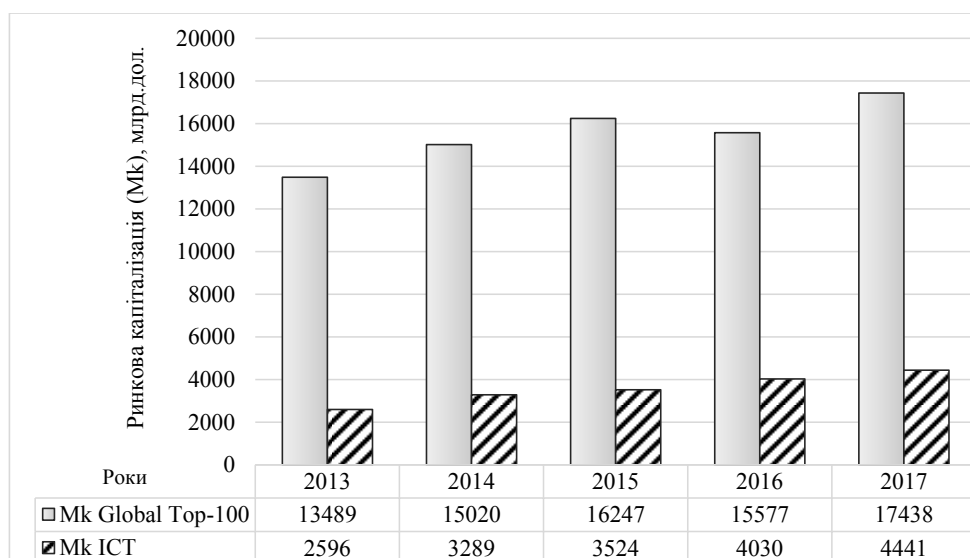

Рис. 1. Динаміка ринкової капіталізації топ-100 глобальних компаній та позиції сектору ІКТ (2013–2017 рр.)

Джерело: розраховано та побудовано автором на основі [8]

– Facebook (онлайнова соціальна мережа, яка дає змогу користувачам спілкуватися з друзями та родиною, а також створювати нові зв'язки) – Social, Social Media, Social Network.

Водночас експерти UNCTAD, які визначають топ-100 провідних компаній світу за обсягом їх іноземних активів, відносять компанії, діяльність яких пов'язана з ІКТ, до таких індустрій (вибірка за даними 2017 р. [10]):

– Telecommunications (телекомунікації): Softbank Corp, Vodafone Group Plc, Deutsche Telekom AG, Telefonica SA, Altice NV, Nippon Telegraph & Telephone Corporation, Orange SA, Oracle Corporation;

– Computer Equipment (комп'ютерне обладнання): Apple Computer Inc., Hitachi Ltd;

– Computer and Data Processing (комп'ютери та обробка даних): Microsoft Corporation, International Business Machines Corporation, Tencent Holdings Limited, Alphabet Inc., SAP SE;

– Communications equipment (комунікаційне обладнання): Samsung Electronics Co. Ltd., Nokia OYJ;

– Industrial and Commercial Machinery (промислове та комерційне обладнання): Siemens AG;

– Electronic components (електронні компоненти): Intel Corporation, Broadcom Limited, Hon Hai Precision Industries;

– Electric equipment (електричне обладнання): Sony Corporation, Johnson Controls International PLC;

– E-Commerce (електронна комерція): Amazon.com Inc.

Разом із тим зазначені вище компанії та подібні їм, які є також носіями ІКТ, розглядаються у діловому середовищі як технологічні компанії взагалі. Так, згідно з Thomson Reuters [11], у структуру топ-100 технологічних компаній у 2018 р. включено компанії, сфера діяльності яких безпосередньо пов'язана з ІКТ, а саме: Accenture, Acer, Adobe, Alphabet, Amazon, Apple, ASUS, CANON, Cisco, Facebook, FUJIFILM, Hewlett Packard, IBM, Intel, Lenovo, LG Electronics, Mastercard, Microsoft, Motorola Solutions, Nokia, Nokia, Qualcomm, Samsung Electronics, SAP, SONY, Tencent, eBay, Ericsson, Oracle, Xerox та ін.

Невідповідність категорій, до яких відносять певні технологічні компанії, може пояснюватися низкою при-

чин. Серед них варто відзначити, що в останні десятиліття провідні міжнародні компанії часто застосовують стратегію диверсифікації, проникаючи в різні галузі, в яких вони раніше не були присутні.

Іншою причиною є те, що укладачі рейтингів часто виділяють найбільш суттєвий галузевий напрям розвитку компанії, хоча в її структурі можуть бути різні компанії, які належать і до інших сфер діяльності. Водночас моніторинг змін у діяльності технологічних компаній починаючи з кінця XX ст. свідчить, що зміна вектору їхньої діяльності ускладнювала завдання класифікації для дослідників. Такий висновок підтверджується даними, зібраними зі щорічних доповідей про міжнародні інвестиції від UNCTAD.

Зведені дані, які надано в табл. 2, показують, що в кінці 90-х років XX ст. більшість технологічних компаній, які мали вплив у світовій економіці через розташування та контроль своїх філій за межами країни базування, здебільшого займалася електронікою. При цьому вже тоді з деякими компаніями було неясно, до якої категорії вони належать.

Наприклад, у 1999 р. предметна сфера діяльності корпорації Hewlett-Packard була визначена одночасно у двох категоріях – «електроніка» та «комп'ютери», а корпорації Ericsson LM – «електроніка» та «телекомунікації». Іншим прикладом віднесення до різних категорій однієї й тієї ж компанії є випадок із корпорацією Nokia, яка ще в 2007 р. значилася у категорії «телекомунікації», а в 2008 р. – «електричне та електронне обладнання». Про подібні ситуації, які відбувалися у різні роки, свідчать дані табл. 3.

Незважаючи на те що у світі у цей час уже активно розвивалися компанії, що спеціалізувалися на програмному забезпеченні, вони ще не мали таких обсягів капіталу, які б давали змогу здійснювати прями іноземні інвестиції та впливати через них на економічні процеси в різних країнах світу. У рейтингу 100 нефінансових транснаціональних корпорацій за критерієм обсягу іноземних активів такі компанії з'явилися лише в 2013 р. (табл. 3).

Водночас категорії з програмного забезпечення (Software, Prepackaged software) недовго були у структурі секторів економіки під час складання рейтингу від UNCTAD. Їх основні представники – корпорації Google та

Міжнародні компанії у сфері електроніки, телекомунікацій та комп'ютерів із найбільшими іноземними активами, 1999 р.

Компанія	Країна	Electronics	Telecommunications	Computers
General Electric	США	+		
IBM	США			+
Siemens AG	Німеччина	+		
Mannesmann AG	Німеччина		+ & engineering	
Sony Corporation	Японія	+		
Telefónica SA	Іспанія		+	
Motorola Inc	США	+		
Philips Electronics	Нідерланди	+		
Hewlett-Packard	США	+		+
Alcatel	Франція	+		
Fujitsu Ltd.	Японія	+		
Hitachi Ltd.	Японія	+		
Matsushita Electric Industrial Co. Ltd.	Японія	+		
Canon Electronics	Японія	+ & office equipment		
Ericsson LM	Швеція	+	+	
SBC Communications	США		+	
Electrolux AB	Швеція	+ & electrical equipment		
Edison International	США	+		
Lucent Technologies Inc.	США	+		
Toshiba Corporation	Японія	+		

Джерело: сформовано автором на основі [12]

Міжнародні технологічні компанії з найбільшими іноземними активами

Індустрія	Кількість компаній за роками		
	2012 (16)	2013 (15)	2014 (16)
Telecommunications	Vodafone, Deutsche Telekom, Telefonica, France Telecom, Vivendi SA, Liberty Global, VimpelCom, América Móvil SAB, TeliaSonera	Vodafone, Deutsche Telekom, Telefonica, Orange, Liberty Global	Vodafone, Deutsche Telekom, Telefonica, Orange, Liberty Global, Philips Electronics
Electrical & electronic equipment (EEE)	General Electric, Siemens, Hon Hai, IBM, Hewlett-Packard, Sony, Philips, Electronics	General Electric, Apple Computer, Siemens, Hon Hai, IBM, Hewlett-Packard, Samsung Electronics, Sony, Philips Electronics	General Electric, Apple Computer, Siemens, Hon Hai, IBM, Hewlett-Packard, Samsung Electronics, Sony
Prepackaged software	—	—	Microsoft
Software	—	Google	Google
Індустрія	2015 (22)	2016 (24)	2017 (25)
Telecommunications	Vodafone, Softbank, Telefonica, Deutsche, Telekom, Altice NV, Orange SA, Liberty Global, América Móvil SAB	Softbank, Vodafone, Telefonica, Deutsche Telekom, Altice Orange, Nippon Tel.&Tel.Corp., Liberty Global, América Móvil SAB	Softbank, Vodafone, Deutsche Telekom, Telefonica, Altice, Nippon Tel.&Tel.Corp., Orange
EEE	—	—	—
Prepackaged software	—	—	—
Software	—	—	—
Industrial and Commercial Machinery	General Electric, Siemens, Caterpillar	General Electric, Siemens	General Electric, Siemens
Computer Equipment	Apple Computer, Hitachi	Apple Computer	Apple Computer, Hitachi
Communications equipment	Samsung Electronics	Samsung Electronics, Nokia	Samsung Electronics, Nokia
Computer and Data Processing (CDP)	Microsoft, IBM, SAP, Hewlett-Packard, Oracle, Alphabet (Google)	Microsoft, IBM, Alphabet (Google), SAP, Hewlett-Packard	Microsoft, IBM, Tencent, Alphabet (Google), SAP, Oracle
Electronic components	Hon Hai	Intel, Broadcom, Hon Hai	Broadcom, Intel, Hon Hai
Electric equipment	Sony	Sony	Sony, Johnson Controls Int.
E-Commerce	—	Amazon.com	Amazon.com

Джерело: сформовано автором на основі [14]

Microsoft – починаючи з 2015 р. і дотепер є одними з лідерів такої індустрії, як Computer and Data Processing (CDP). При цьому такі корпорації, які раніше мали відношення до ЕЕЕ, (йдеться передусім про корпорації Hewlett-Packard та IBM) тепер також представляють категорію CDP.

Своєю чергою, провідна міжнародна корпорація Apple, яка ще в 2014 р. була включена до категорії ЕЕЕ, в останній час займає позиції цього рейтингу в новій виділеній категорії – «комп'ютерне обладнання» (Computer Equipment). При цьому у звіті самої компанії за 2011 р. значилося, що вона займається «проектуванням, виробництвом та маркетингом мобільних комунікацій та медіапристроїв, персональних комп'ютерів та портативних цифрових пристроїв, музичних плеєрів та продає різноманітне супровідне програмне забезпечення, послуги тощо» [13]. Згодом було підкреслено, що компанія зайнята у сфері комп'ютерної техніки, комп'ютерного програмного забезпечення, побутової електроніки та цифрової дистрибуції.

Зазначимо, що за напрямом інвестицій у стартапи провідних міжнародних корпорацій із цифрової галузі також можна бачити, на яких напрямках вони фокусуються, у яких напрямках розвивають свою сферу компетенцій. Звичайно, це не в останню чергу визначає основні тренди, на які орієнтуються й інші компанії. Так, у табл. 5 можна бачити основні 15 поглинань, які відбулися з боку корпорації Microsoft за останній час.

Зважаючи на тісний характер взаємозв'язків, який є сьогодні у сфері корпоративних НДДКР, слід очікувати, що

саме у цих напрямках буде працювати й низка інших компаній, які так чи інакше є частиною цифрової галузі. У цілому сьогодні спостерігається посилення взаємозв'язків між корпоративними інвесторами та стартапами, які працюють над розробленням новітніх технологій.

Дії міжнародних технологічних компаній, які зосереджені в останні роки на інноваціях у сфері ІКТ та їхніх нових цифрових формах, свідчать про значні якісні трансформації у структурі галузі, у якій швидко змінюються окреслені експертами межі.

Через те, що нова структура галузі у цифрову епоху тільки формується, у діловій спільноті виникають труднощі з визначенням нової системи відносин, у якій учасники займаються виробництвом, збереженням, передачею, обробкою, захистом, обміном, споживанням інформації, створенням та використанням відповідної техніки та технологій і т. ін. Так, у дискурсі ІКТ-спільноти зустрічаються різні спроби її ідентифікації у тих чи інших термінах. Наприклад, серед можливих назв сфери діяльності тих чи інших компаній – носіїв ІКТ, які зустрічаються у діловій лексиці, за нашими спостереженнями протягом 2010-х років, є такі: галузь зв'язку та інформатизації, ІКТ-галузь, ІТ-галузь, галузь електрозв'язку, радіоелектронна галузь, телекомунікаційна індустрія, мобільна індустрія, ІТ-індустрія, ІТ-сфера, ІКТ-сектор, цифрова індустрія, цифровий ринок, електронна комерція, комплекс ІКТ, електронна індустрія, сфера інфокомунікацій, цифровий бізнес, індустрія ІКТ, інфокому-

Таблиця 5

Поглинання з боку корпорації Microsoft протягом 2017–2018 рр.

№ п/п	Компанія-об'єкт поглинання	Категорія	Рік заснування компанії	Кількість працівників	Дата угоди поглинання
1	GitHub	Cloud Computing, Developer Tools, Internet, Project Management, Software	2008	501-1000	3 червня 2018 року
2	Semantic Machines	Artificial Intelligence, Machine Learning, Natural Language Processing	2014	11-50	20 травня 2018 року
3	Bonsai	Artificial Intelligence, Developer Platform, Developer Tools, Machine Learning, Operating Systems	2014	11-50	20 червня 2018 року
4	Ninja Theory	Gaming, Video, Video Games	2004	51-100	10 червня 2018 року
5	FlipGrid	Online Portals, Social Media, Social Network, Video	2014	11-50	18 червня 2018 року
6	Playground Games	PC Games, Video, Video Games	2010	251-500	10 червня 2018 року
7	Compulsion Games	Computer, Gaming	2009	11-50	10 червня 2018 року
8	Undead Labs	Computer, Gaming, Online Portals	2016	51-100	10 червня 2018 року
9	Avere Systems	Cloud Infrastructure, Data Storage, Hardware, Web Hosting	2008	51-100	3 січня 2018 року
10	PlayFab, Inc.	Cloud Data Services, PaaS, Developer Tools, PC Games	2014	11-50	29 січня 2018 року
11	Chalkup	E-Learning, EdTech, Education, Online Portals	2013	1-10	13 лютого 2018 року
12	Swing Technologies	Apps, Photography, Software	2014	11-50	7 лютого 2017 року
13	Cloudyn	Cloud Computing, Cloud Infrastructure, Cloud Management, Enterprise Software, IaaS, PaaS, SaaS	2012	51-100	28 червня 2017 року
14	Cycle Computing	Cloud Computing, Software	2005	51-100	15 серпня 2017 року
15	AltSpaceVR	Digital Media, Virtual Reality, Virtualization	2013	11-50	4 жовтня 2017 року

Джерело: сформовано автором на основі [15]

нікаційний ринок, індустрія ТМТ (технологій, медіа і телекомунікацій) і т. ін.

Висновки. Отже, межі цифрової галузі досі невизначені, а міжнародні технологічні компанії, які є її представниками, постійно їх змінюють (розширюють, стирають обмеження із суміжними сферами і т. ін.). Водночас спостереження за діями провідних ІКТ-компаній у період їх панування у світовій економіці вже можуть дати уявлення про те, за якими принципами формується структура нової цифрової галузі. На нашу думку, ключом до розуміння нових умов діяльності компаній у цифрову епоху залишається природна специфіка інфокомунікацій, що розвиваються на основі мереж. З одного боку, складність створення продуктів, послуг та рішень, що базуються на використанні нових ІКТ, потребують великомасштабної бази ресурсів та сукупності різноманітних компетенцій. З іншого боку, їх інтеграція в одній великій корпоративній структурі за традиційним підходом, характерним для промисловості, не може забезпечити інноваційний розвиток відповідно до тих швидких змін, що

відбуваються у цифровій галузі. Цим можна пояснити прагнення провідних міжнародних ІКТ-компаній створювати свої власні екосистеми та цифрові бізнес-мережі, де взаємодія багатьох учасників забезпечує їхній рух.

Проведений аналіз свідчить, що на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства цифрові бізнес-мережі, які контролюються міжнародними компаніями, поступово утворюють організаційно-технологічну основу для всього ділового сектору. При цьому збільшення учасників процесу виробництва та використання відповідних цифрових систем, технологій й сервісів формують новий цифровий простір інформаційно-мережевої взаємодії не тільки в технічному плані, а й у інших сферах діяльності. На нашу думку, перспективними є дослідження не тільки нових можливостей, а й викликів та загроз в умовах нового типу міжособистісних та міжвиробничих відносин, які будуються у цифрову епоху (за всіма аспектами: соціальному, економічному, управлінському, культурному, духовно-моральному та ін.).

Список використаних джерел:

1. Сучасні телекомунікації: мережі, технології, безпека, економіка, регулювання: монографія / С.О. Довгий, П.П. Воробієнко та ін.; 2-е вид., доп. К.: Азимут-Україна, 2013. 608 с.
2. Економіка телекомунікацій: навч. посіб. / В.М. Орлов, В.М. Гранатуров, Н.Ю. Потапова-Синько та ін.; за заг. ред. В.М. Орлова. О.: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2014. 512 с.
3. Хамел Г., Прахалад К.К. Конкуруючи за майбутнє. Створення ринків завтрашнього дня; пер. с англ. М.: Олимп-Бизнес, 2002. 288 с.
4. Аналіз природи цифрової бізнес-сети в контексті глобальної економічної трансформації / І.А. Кораблинова, В.А. Коляденко, М.Б. Проценко. Наукові праці ОНАЗ ім. О.С. Попова. 2013. С. 159–164.
5. Гранатуров В.М., Кораблинова І.А. Управление конкурентоспособностью предприятий. Одесса: ОНАС, 2016. 152 с.
6. Сетевая организация рынков инфокоммуникационной отрасли / Л.А. Стрий, Л.А. Захарченко, А.К. Голубев. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2016. Вип. 16. Ч. 4. С. 43–47.
7. Корпоративне управління бізнес-структурами: теорія креативності, розвиток мереж та концепт самоорганізації підприємництва / В.В. Коваль, І.В. Яцкевич та ін. Одеса: БМБ, 2013. 271 с.
8. Global Top 100 Companies by market capitalization 2017. PricewaterhouseCoopers LLP, 2017. 40 p.
9. Science, Research and Innovation performance of the EU 2018. Strengthening the foundations for Europe's future. European Commission. Brussels, 2018. 504 p.
10. World Investment Report: Investment and The Digital Economy / UNCTAD, United Nations, 2017. 252 p.
11. The Top 100 Global Technology Leaders. Thomson Reuters. 2018. 20 p.
12. World Investment Report 2001. Promoting Linkages / United Nations Conference on Trade and Development. New York and Geneva, 2001. 382 p.
13. The Innovative Success that is Apple, Inc. / K. Johnson, Y. Li, H. Phan; J. Singer, H. Trinh. Theses, Dissertations and Capstones. Paper 418. 43 p.
14. UNCTAD: World Investment Reports. URL: <http://unctad.org/en/pages/DIAE/DIAE.aspx>.
15. Crunchbase: Acquisitions. URL: <https://www.crunchbase.com/search/acquisitions>.

СТРУКТУРНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В СФЕРЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Аннотация. В работе исследована проблема обновления отраслевой структуры сферы информационных и коммуникационных технологий. Обосновано, что на качественные изменения в отрасли влияют действия международных технологических компаний. Проведен анализ основных направлений и масштабов деятельности ведущих ИКТ-компаний мира. Определены основные векторы развития цифровой отрасли в ближайшие годы. Показано, что через направления инвестиций в развитие инноваций международных технологических компаний трансформируется структура сферы ИКТ.

Ключевые слова: международные компании, информационные и коммуникационные технологии, сфера компетенций, сеть, поглощение, инновации, цифровая отрасль.

STRUCTURAL CHANGES IN THE FIELD OF ACTIVITIES OF INTERNATIONAL TECHNOLOGY COMPANIES IN MODERN CONDITIONS

Summary. In this work there have been investigated the problem of updating the industry structure of the field of information and communication technologies. The qualitative changes in the industry are influenced by the actions of international technology companies it is substantiated. The analysis of the main directions and scale of activity of the leading ICT companies of the world has been carried out. The main vectors of the development of the digital industry in the coming years are determined. The structure of ICT field is transform through investment directions in the development of innovations of international technology companies it is shown.

Key words: international companies, information and communication technologies, competence, network, acquisitions, innovations, digital industry.